

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 35/20
2020 m. kovo 26 d., Liuksemburgas

Sprendimas sujungtose bylose C-558/18 ir C-563/18
Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny

Teisingumo Teismas pripažino nepriimtinais du prašymus priimti prejudicinį sprendimą, pateiktus dėl 2017 m. Lenkijoje nustatytų priemonių, įtvirtinančių Lenkijos teisėjams taikomą drausminę procedūrą.

Nacionalinio teisėjo pateikto prejudicinio klausimo pripažinimas nepriimtinu negali lemti drausminių procedūrų taikymo šiam teisėjui

2020 m. kovo 26 d. Sprendime **Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny** (sujungtos bylos C-558/18 ir C-563/18) Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) pripažino nepriimtinais Lodzės apygardos teismo (Lenkija) ir Varšuvos apygardos teismo (Lenkija) pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą. Šiais dviem prašymais juos pateikę **nacionaliniai teismai iš esmės uždavė Teisingumo Teismui klausimą dėl naujų Lenkijos teisės aktų, įtvirtinančių teisėjams taikomą drausminių procedūrų sistemą, atitiktis teisės subjektų teisei į veiksmingą teisminę apsaugą, garantuotai ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje.**

Pirmoji byla (C-558/18) susijusi su Lenkijos Lovičiaus miesto ir Valstybės išdo ginču dėl reikalavimo sumokėti valstybės dotacijas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslino, jog yra tikimybė, kad sprendimas, kurį jo prašoma priimti, bus nepalankus Valstybės išdui. Antroji byla (C-563/18) susijusi su trimis asmenims iškelta baudžiamąja byla dėl 2002 ir 2003 m. padarytų nusikaltimų; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėjo taikyti jiems išimtinę bausmę švelninančias aplinkybes dėl to, kad jie bendradarbiavo su teisėsaugos institucijomis ir pripažino inkriminuojamas veikas. Dėl abiejų prašymų priimti prejudicinį sprendimą išreikšti nuogaštavimai, kad dėl konkretaus kiekvieną iš pagrindinių bylų nagrinėjančio teisėjo gali būti pradėta drausminė procedūra. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai nurodė, kad dėl Lenkijoje neseniai atliktų teisėkūros reformų nebeužtikrinamas teisėjams taikomų drausminių procedūrų objektyvumas ir nešališkumas, o tai gali turėti įtakos Lenkijos teismų nepriklausomumui. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai pabrėžė teisingumo ministrui nuo šiol suteiktą galią daryti didelę įtaką bendrosios kompetencijos teismų teisėjams taikomoms drausminėms procedūroms ir teigė, kad nėra šią galią atsveriančių tinkamų garantijų. **Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismų nuomone, tokios drausminės procedūros yra teisėkūros ir vykdomajai valdžiai suteikta priemonė atsikratyti teisėjų, kurių sprendimai joms nepalankūs, o tai gali turėti įtakos sprendimams, kuriuos jie turi priimti.**

Patvirtinęs savo jurisdikciją aiškinti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, Teisingumo Teismas išsprendė šių dviejų prašymų priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą klausimą. Šiuo aspektu jis pirmiausia priminė, kad iš SESV 267 straipsnio formuluotės matyti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti „reikalingas“, kad jį pateikęs teismas galėtų „priimti sprendimą“ jo nagrinėjamoje byloje. Taip pat jis patikslino, kad pagal šią nuostatą, kaip ji išaiškinta jurisprudencijoje, prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra, be kita ko, grindžiama prielaida, kad nacionaliniuose teismuose iš tiesų nagrinėjama byla, kurioje jie turi priimti sprendimą, galimai atsižvelgdami į prejudicinį sprendimą. Pabrėžęs savo ypatingą užduotį vykstant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrai, t. y. padėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui priimti sprendimą konkrečioje jo nagrinėjamoje byloje, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad turi egzistuoti tos bylos ir Sąjungos teisės nuostatų, kurias prašoma išaiškinti, ryšys. Šis ryšys turi būti toks, kad šis išaiškinimas atitiktų objektyvų sprendimo, kurį turi priimti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, priėmimo poreikį.

Nagrinėjama atveju **Teisingumo Teismas konstatavo**, pirma, kad pagrindinės bylos niekaip nesusijusios su Sąjungos teise ir visų pirma su ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, dėl kurios pateikti prejudiciniai klausimai. Taigi jis nusprendė, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai neprivalo taikyti šios teisės, kad galėtų priimti sprendimą dėl tų bylų esmės. Antra, priminęs, kad jis jau yra pripažinęs priimtinais prejudicinius klausimus dėl Sąjungos teisės procesinių nuostatų, kurias atitinkamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalėjo taikyti priimdamas savo sprendimą, išaiškinimo¹, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nagrinėjamais dviem atvejais pateikti klausimai neapėmė šio aspekto. Trečia, Teisingumo Teismas nurodė, jog taip pat neatrodė, kad jam atsakius į šiuos klausimus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiems teismams būtų pateiktas toks Sąjungos teisės išaiškinimas, koks leistų jiems išspręsti nacionalinės teisės procesinius klausimus, o paskui prireikus išnagrinėti jiems pateiktas bylas iš esmės². Tokiomis aplinkybėmis **Teisingumo Teismas nusprendė, jog iš nutarčių dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, kad egzistuoja toks Sąjungos teisės nuostatos, dėl kurios pateikti šie prejudiciniai klausimai, ir pagrindinių bylų ryšys, dėl kurio prašomas išaiškinimas būtų reikalingas tam, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai, remdamiesi iš tokių išaiškinimų gauta informacija, galėtų priimti atitinkamus sprendimus. Taigi jis nusprendė, kad pateikti klausimai yra bendro pobūdžio, todėl prašymai priimti prejudicinį sprendimą turėjo būti pripažinti nepriimtinais.**

Galiausiai Teisingumo Teismas priminė, kad nacionalinės nuostatos, pagal kurias nacionaliniams teisėjams gali būti taikomos drausminės procedūros dėl to, kad jie pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, yra draudžiamos³. Toks drausminių procedūrų taikymo pavojus gali atitinkamiems nacionaliniams teisėjams sutrukdyti veiksmingai naudotis Sutartimis suteikta galimybe kreiptis į Teisingumo Teismą ir teisėjo, kuriam pavesta taikyti Sąjungos teisę, funkcijomis. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas patikslino, jog tai, kad šiems teisėjams dėl šios priežasties netaikomos drausminės procedūros ar nuobaudos yra su jų nepriklausomumu neatsiejamai susijusi garantija.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

¹ 2011 m. vasario 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Weryński* ([C-283/09](#)); taip pat žr. Pranešimą spaudai [Nr. 7/11](#).

² 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)* (sujungtos bylos [C-585/18](#), [C-624/18](#) ir [C-625/18](#)); taip pat žr. Pranešimą spaudai [Nr. 45/19](#).

³ 2018 m. spalio 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartis *Miasto Łowicz ir Prokuratura Okręgowa w Płocku* (sujungtos bylos [C-558/18](#) ir [C-563/18](#)).